

РЕШЕНИЕ

№ 1441

гр. Бургас, 06.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС, XVI СЪСТАВ, в публично заседание на
шести юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: СИЛВИЯ ВЛ. ПЕТРОВА

при участието на секретаря ЕЛЕНА Г. ХРИСТОВА
като разглежда докладваното от СИЛВИЯ ВЛ. ПЕТРОВА Гражданско дело №
20212120106122 по описа за 2021 година

Производството е образувано по повод искова молба от Министерство на вътрешните работи с адрес: гр. София, ул. “6-ти септември” № 29, представлявано от министъра на вътрешните работи, действащ чрез пълномощника си гл. юрисконсулт М.С. против М. С. А., ЕГН *****, постоянен адрес: гр. Б., *** за осъждане на ответника да заплати сумата от 2 416 лева (две хиляди четиристотин и шестнадесет лева), представляваща обезщетение за неизпълнение на договор рег. № 12313/12.03.2013г., ведно със законната лихва на основание чл. 86 от ЗЗД, считано от датата на завеждане на исковата молба - 31.08.2021г. до окончателното изплащане. Претендира разноски и юрисконсултско възнаграждение в размер на 400 лева.

Твърденията са, че със заповед № К-2343/01.03.2013г. на министъра на вътрешните работи М. С. А. е назначен за *** в Министерство на вътрешните работи на основание чл. 180, чл. 182, ал. 6, чл. 185, т. 3 и чл. 199, ал. 4 от Закона за Министерството на вътрешните работи - отм. (ЗМВР (отм.)). На 06.03.2013г. е встъпил в длъжност държавен служител - *** в МВР, като му е определено и основно месечно възнаграждение. В тази връзка е изпратен на курс за първоначално професионално обучение в Център за специализация и професионална подготовка - Пазарджик при Академия на МВР със заповед № К-2697/08.03.2013г. на главния секретар на МВР. На основание чл. 197, ал. 3 от ЗМВР (отм.) оправомощено от министъра на вътрешните работи лице (заповед рег. № Из-1103/08.09.2008г.) е сключило договор № 12313/12.03.2013г. за първоначално професионално обучение с М. С. А.. По силата на т. I и т. II от този договор ответникът в качеството си на *** се е задължил да се обучава в ЦСПП- Пазарджик при Академията на

МВР за преминаване на първоначално професионално обучение за придобиване на професионална подготовка. В чл. 4 от договора е регламентирано задължението на ответника след приключване на обучението да служи в системата на МВР не по-малко от 5 (пет) години.

Със заповед № К-3227/04.04.2014г. на министъра на вътрешните работи на М. С. А. е присъдена категория Е - III степен - ***, а със заповед № 2557/09.04.2014г. на директорът на ГДГП-МВР е назначен за *** в ГКПП-Лесово от ГПУ-Елхово към РДГП-Елхово при ГДГП, считано от датата на встъпване в длъжност, което е станало на 14.04.2014г., видно от акта за това. Със заповед рег. № 3282з-938/20.04.2015г. А. е преназначен на длъжност, която е заемал на 15.05.2015г., видно от подписания за това акт.

Със заповед рег. № 3282з-1215/02.05.2017г. на директорът на Главна дирекция „Гранична полиция“-МВР, считано от 04.05.2017г. е било наложено дисциплинарно наказание „уволнение“ и на основание чл. 226, ал. 1, т. 8 от ЗМВР е било прекратено служебното правоотношение на М. С. А. с МВР. А. е сдал длъжността на дата 04.05.2017г., за което е съставен акт за сдаване на длъжност. Тази заповед е обжалвана от А. по съдебен ред, като с Решение № 1499/12.08.2019г. постановено по адм. дело № 485/2019г. по описа на Административен съд - Бургас, жалбата срещу заповедта е отхвърлена. Това решение е оставено в сила с решение № 5478/11.05.2020г. постановено по адм. дело № 12810/2019г. по описа на Върховен административен съд.

Съгласно чл. 9 от договора и разпоредбата на чл. 174, ал. 4 от ЗМВР, А. е длъжен да възстанови на МВР всички направени разходи по време на обучението му, пропорционално на времето на неизпълнение на договора.

Видно от справка рег. № 4582р-3289/19.05.2017г. М. С. А. е преминал в АМВР - ЦСПП-Пазарджик курс за първоначално професионално обучение през периода 11.03.2013г. - 31.01.2014г., за което време общия размер на разходите за обучението му е 5 177,33 лева, като в справките е направена разбивка за направените разходи за обучение по пера.

М. С. А. има прослужено време в структурите на МВР от 18.04.2014г. до 04.05.2017г. включително (в който период не се включва времето от 18.10.2016г. до 26.02.2017г., през което време същия е бил временно отстранен от длъжност) общо 2 години и 8 месеца. Неизпълнението на договора, до предвидените в чл. 4 от същия 5 години, е в размер на 2 години и 4 месеца (28 месеца). На основание чл. 174, ал. 4 от ЗМВР държавните служители възстановяват разходите за издръжка и обучение за периода, в който са били обучавани, когато служебното им правоотношение е прекратено на основание чл. 226, ал. 1, т. 8 от ЗМВР (или по дисциплинарен ред, както е старата редакция на текста), преди да са изслужили срока по чл. 173, ал. 3 от ЗМВР, пропорционално на времето на неизпълнение. Видно от справка рег. № УРИ 4070р-388/08.01.2020 г. по описа на РДГП- Елхово при ГДГП-МВР определените разходи за възстановяване на основание чл. 174, ал. 4 от ЗМВР от М.А. за неизслужените по договор 28 месеца възлизат на 2 416 лв.

На ответника била изпратена покана за доброволно плащане, получена на

28.09.2017г., но плащане не последвало. С тези мотиви, моли искът да се уважи.

В законоустановения срок, назначеният особен представител на ответника депозира писмен отговор, като намира иска за частично неоснователен. Счита, че претенцията е основателна за 23 месеца, а не за 28 месеца, както е заявена. Прави възражение за прихващане на неизплатено обезщетение за неползван годишен отпуск за 2016г. и 2017г. до датата на дисциплинарното уволнение в размер на 1800 лева.

Съдът приема, че е предявен иск с правно основание чл.174, ал.4 от ЗМВР и чл. 86 от ЗЗД.

Съдът, като взе предвид разпоредбите на закона, събраните по делото доказателства и становищата на страните, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

По делото не се спори и видно от ангажираните в производството доказателства, ответникът е бил в служебно правоотношение с ищеца. Установява се от представения по делото договор от 06.03.2013г. с рег. № 12313/12.03.2013г., че страните са сключили договор за първоначално професионално обучение на основание чл. 197, ал. 3 от Закона за МВР. В чл. 1 и 3 от договора е уговорено ответникът като стажант да се обучава за срок от 47 седмици от 11.03.2013г. до 31.01.2014г. в ЦСПП- гр. Пазарджик при Академия на МВР за получаване на първоначално професионално обучение, въз основа на което стажантът придобива полицейска подготовка. Съгласно чл. 4 след успешно завършване на обучението стажантът се задължава да служи в МВР не по-малко от 5 години. В чл. 9 от договора е предвидено, че в случаите на освобождаване от служба; отстраняване от обучение поради слаб успех; по дисциплинарен ред; при осъждане за умишлено престъпление от общ характер; при напускане по собствено желание на обучението, както и при отказ след завършване на обучението да заеме съответната длъжност, стажантът възстановява на МВР разходите за издръжка и обучение за периода, в който е бил обучаван. Съгласно чл. 10 от договора, след заемане на длъжността изискваща първоначална професионална подготовка и при прекратяване на служебното правоотношение по собствено желание или по дисциплинарен ред преди изтичане на срока по чл. 4, стажантът възстановява на МВР всички разходи, направени по време на обучението му, пропорционално на времето на неизслужения срок.

Между страните не е спорно, че ответникът е преминал успешно обучението и със заповед № 2557 от 09.04.2014г. е бил назначен за държавен служител на длъжност полицай в ГКПП-Лесово, считано от датата на встъпване в длъжност – 14.04.2014г. (видно от приложения акт за встъпване в длъжност). Между страните не е спорно, че служебното правоотношение е било прекратено по чл. 226, ал. 1, т. 8 от ЗМВР, считано от датата на връчване на заповедта - 04.05.2017г. (чл. 230, ал. 2 от ЗМВР). Установява се от доказателствата по делото, че жалбата срещу заповедта за прекратяването е била отхвърлена с решение № 1499 от 12.08.2019г. по адм.д. № 485/2019г. на Административен съд – Бургас, решението оставено в сила с решение № 5478 от 11.05.2020г. по адм.д. № 12810/2019г. на Върховен административен съд.

От доказателства се установява още, че за периода от 18.10.2016г. до 26.02.2017г. ответникът е бил отстранен от служба. В мотивите на представеното по делото решение № 1499 от 12.08.2019г. по адм.д. № 485/2019г. на Административен съд – Бургас е посочено, че заповедта, с която е разпоредено временното отстраняване от длъжност на ответника, е била отменена с решение 88/26.01.2017г. по адм.д. № 2253/2016г. на Административен съд – Бургас. Този факт се потвърждава от направената от съда служебна справка на електронната страница на ВСС по адм.д. № 2253/2016г. на Административен съд – Бургас.

Страните не спорят и относно размера на разходите за обучението на ответника, възлизащи на 5177,33 лева. Размерът им се установява и от назначената по делото съдебно-икономическа експертиза.

Спорен по делото е въпросът за времето на неизпълнение и по-конкретно дали периодът на временно отстраняване на ответника от служба се счита за неизпълнение по договора, респективно дали за този период се дължи възстановяване на разходите за издръжка и обучение.

По делото е изготвена съдебно-икономическа експертиза, която предоставя два варианта на изчисление на дължимата за възстановяване сума: При вариант 1 от прослуженото време е изключен периодът на отстраняване от работа, при което неизпълнението възлиза на 27 месеца и 22 дни, а подлежащите на възстановяване разходи са в размер на 2393,07 лева. При вариант 2 в прослуженото време е включен и периодът на отстраняване от работа, при което неизпълнението възлиза на 23 месеца и 10 дни, а подлежащите на възстановяване разходи са в размер на 2013,40 лева.

При така изложената фактическа и правна обстановка съдът намира предявения иск за частично основателен.

Договорът е подписан по време на действието на отменения ЗМВР (Обн., ДВ, бр. 17 от 24.02.2006 г., отм. бр. 53 от 27.06.2014 г.). Съгласно тогава действащата разпоредба на чл. 198, ал. 2 освободените от служба стажанти възстановяват на МВР разходите за издръжка и обучение за периода, в който са били обучавани. Чл. 198, ал. 3 предвижда, че разходите по ал. 1 се възстановяват и от държавните служители, чието служебно правоотношение е прекратено по тяхно желание или по дисциплинарен ред, преди да са изслужили срока по чл. 197, ал. 3 (5 години след завършване на обучението), пропорционално на времето на неизпълнение. Аналогични са и разпоредбите на чл. 174, ал. 3 и 4 от сега действащия ЗМВР.

По делото безспорно се установи, че страните са били обвързани от договор за първоначално професионално обучение на основание чл. 197, ал. 3 от ЗМВР /отм./, съгласно който ответникът е поел задължение да служи в МВР не по-малко от 5 години. Както в договора, така и в приложимата нормативна уредба е налице задължение за възстановяване на разходите за обучение и издръжка, пропорционално на времето на неизпълнение. След завършване на обучението ответникът е бил в служебно правоотношение с ищеца в периода от 14.04.2014г. до 04.05.2017г., което е прекратено с дисциплинарно уволнение. Следователно срокът на договора не е спазен и предпоставките за търсене на обезщетение за

неизпълнение са налице. Настоящият съдебен състав счита, че в периода на неизпълнение по договора не следва да бъде включено времето, през което ответникът е бил отстранен от работа, тъй като заповедта за отстраняването му е била отменена по съдебен ред, а никой не може да черпи права от собственото си недобросъвестно поведение. С оглед на това, съдът възприема вариант 2 на заключението на вещото лице, съобразно който периодът на неизпълнение по договора възлиза на 23 месеца и 10 дни, а подлежащите на възстановяване от ответника разходи са в размер на 2013,40 лева. Предвид гореизложеното, претенцията е доказана по основание до размера на 2013,40 лева.

С отговора на исковата молба, особеният представител на ответника е направил възражение за съдебно прихващане с дължимото обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за 2016 и 2017 година.

Прихващането е способ за погасяване на две насрещни задължения до размера на по-малкото. Общата уредба на прихващането е установена в чл. 103-105 от ЗЗД, като компенсацията следва да се извършва чрез съдебно или извънсъдебно изявление на някоя от страните. Съгласно чл. 103, ал. 1 от ЗЗД, когато две лица си дължат взаимно пари, всяко едно от тях, ако вземането му е изискуемо и ликвидно, може да го прихване срещу задължението си. Съгласно чл. 104, ал. 2 от ЗЗД двете вземания се смятат за погасени до размера на по-малкото от тях.

Съгласно чл. 234, ал. 8 от ЗМВР /в редакцията му към ДВ, бр. 103 от 2016 г./ при прекратяване на служебното правоотношение на държавните служители се изплаща обезщетение за неизползвания отпуск по чл. 189, ал. 1, т. 1 - 3. В ал. 9 е предвидено, че за годината на освобождаване от служба обезщетението се изплаща пропорционално на прослужените месеци. Относно размера на дължимото от ищеца обезщетение за неизползван годишен отпуск за 2016 и 2017 година по делото е прието допълнително заключение по назначената съдебно-икономическа експертиза. Вещото лице отново представя два варианта на изчисление съобразно това дали за периода на отстраняване от служба се полага или не годишен отпуск на ответника. Съгласно вариант 1, при приспадане на полагаемите се дни за времето на отстраняване от служба, дължимото обезщетение за 15 работни дни неизползван годишен отпуск за 2016 и 2017 година е в размер на 638,70 лева. От тази сума следва да се приспаднат 63,87 лева за данък върху доходите. Съгласно вариант 2 на експертизата, съобразно който отпуск се полага и за периода на отстраняване от служба, дължимото обезщетение за 27 работни дни неизползван годишен отпуск за 2016 и 2017 година е в размер на 1149,66 лева. От тази сума следва да се приспаднат 114,97 лева за данък върху доходите.

С горните мотиви съдът счита, че времето на незаконосъобразно отстраняване от длъжност следва да бъде зачетено и обезщетение за неизползван годишен отпуск се дължи за 27 работни дни, в размер на 1034,69 лева след приспадане на дължимия данък върху дохода, съобразно вариант две от заключението на вещото лице (1149,66 лв. – 114,97 лв.). Предвид гореизложеното, активното вземане е установено до размера на 1034,69 лева и е дължимо в тримесечен срок от датата на прекратяване на служебното правоотношение (чл.

234, ал. 10 от ЗМВР). Двете вземания се смятат погасени чрез прихващане до размера на по-малкото от тях - 1034,69 лева към 04.08.2017г., съобразно т. 1 от Тълкувателно решение № 2 от 18.03.2022 г. на ВКС по т. д. № 2/2020 г., ОСГТК, като ответникът остава да дължи разликата до 2013,40 лева или 978,71 лева обезщетение за неизпълнен договор.

С оглед изхода на спора на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК на ищеца следва да се присъдят разноски, съобразно уважената част от претенцията, в общ размер от 261,95 лева, изчислени от платената държавна такса, разноски за особен представител, съдебна експертиза и юрисконсултско възнаграждение, определено на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК в размер на 100 лева.

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК ответникът дължи на БРС разноски за експертиза в размер на 100 лева.

Мотивиран от горното, Бургаският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА М. С. А., ЕГН *****, постоянен адрес: гр. Б., *** **да заплати на** Министерство на вътрешните работи с адрес: гр. София, ул. “6-ти септември” № 29, представлявано от министъра на вътрешните работи **сумата от 978,71 лева** (деветстотин седемдесет и осем лева и седемдесет и една стотинки), представляваща обезщетение за неизпълнение на договор рег. № 12313/12.03.2013г., ведно със законната лихва за забава, считано от датата на завеждане на исковата молба - 31.08.2021г. до окончателното изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** претенцията за горницата над уважения размер от 978,71 лева (деветстотин седемдесет и осем лева и седемдесет и една стотинки) до размера на 2013,40 лева (две хиляди и тринадесет лева и четиридесет стотинки) **КАТО ПОГАСЕНИ ЧРЕЗ СЪДЕБНО ПРИХВАЩАНЕ** със задължението на Министерство на вътрешните работи за заплащане на обезщетение за използван платен годишен отпуск за 2016 и 2017 година в **нетен размер** на 1034,69 лева (хиляда и тридесет и четири лева и шестдесет и девет стотинки), а претенцията за горницата над 2013,40 лева до претендираните 2416 лева, ведно със законната лихва върху главницата, считано от деня на подаване на исковата молба - 31.08.2021г. до окончателното изплащане на задължението, както и възражението за съдебно прихващане за горницата над 1034,69 лева до заявените 1800 лева, **КАТО НЕОСНОВАТЕЛНИ**.

ОСЪЖДА М. С. А., ЕГН *****, постоянен адрес: гр. Б., *** **да заплати на** Министерство на вътрешните работи с адрес: гр. София, ул. “6-ти септември” № 29, представлявано от министъра на вътрешните работи, **сумата от 261,95 лева** (двеста шестдесет и един лева и деветдесет и пет стотинки), представляваща разноски, направени по водене на делото.

ОСЪЖДА М. С. А., ЕГН *****, постоянен адрес: гр. Б., *** **да заплати в** полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на Районен съд – Бургас, **сумата от 100 лева** (сто лева) разноски за експертиза на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Бургаски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Районен съд – Бургас: _____